

20/09/95

Prinsjesdag

4. Chaotische processen en de eeuw van het beleid

Im

Zie hier nog een
Stavins van van
EM Foster's op-
merking over het
hebben van zijn:
"Small & Cloudy
Brains".

Het blijkt dat
wij allemaal
"Small & Cloudy
Brains" berispen
om de reikwijdte
te bevatten van
Van al het "GoEDS"

Als we de tot dusver gevoerde discussies samenvatten, ligt een metaforische uitdrukking voor de hand: de mens leeft met een 'oud brein in een nieuwe wereld'. De 'oude wereld' waaruit wij afkomstig zijn, is die van selectiedruk en strijd om het bestaan.¹ De 'nieuwe wereld' is er vooral een van technologie, planning en beleid, zeker in welvarende landen.

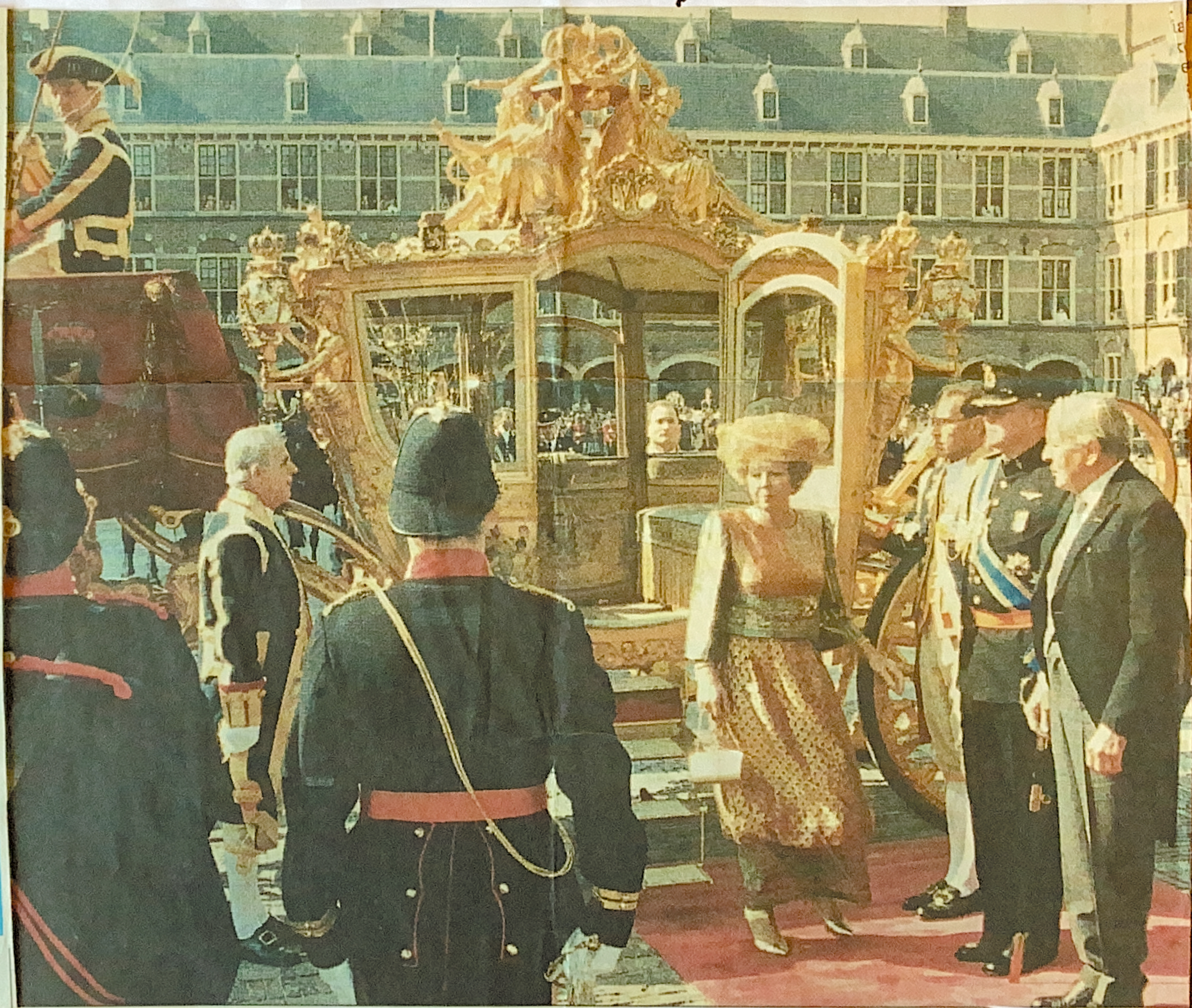
Deze combinatie leidt tot tenminste twee algemene problemen. Het ene is dat verschillende systemen in de hersenen verschillende 'belangen' in ons bestaan vertegenwoordigen. Voorts staan de wetten die ons gedrag voor een groot deel beschrijven, in sommige opzichten op gespannen voet met andere en evolutionair gesproken nieuwe eisen, die door datzelfde brein alsmede door de culturele evolutie worden gesteld. Het 'oude brein' kan niet altijd goed overweg met de technologische voortbrengselen en bedenksels van het 'nieuwe brein'.² Maar nogmaals: de geschetste constructie is om verschillende redenen handig en functioneel; het is buitengewoon prettig dat wij beschikken over allerlei 'automatische piloten'.

Men kan deze verschijnselen ook nog op een andere manier beschrijven. Een groot deel van onze hersenen is (nog) niet toegesneden op het omgaan met de produkten die zij zelf hebben voortgebracht. Een tijdschema verduidelijkt dat tot op zekere hoogte. De laatste anatomische veranderingen in onze neocortex dateren waarschijnlijk van omstreeks 35.000 jaar geleden. Als we dat tijdvak opdelen in eenheden van 62 jaar (de VUT-leeftijd), hebben we 800 levens geleid. Gedurende 650 levens verbleef de mens in grotten en hollen, sinds 70 levens is sprake van schriftelijke communicatie, sinds 6 levens kennen we het gedrukte woord, sinds 4 levens kan de tijd betrouwbaar worden gemeten en sinds 0,5 leven zien we ons geconfronteerd met een explosie van grote organisaties, informatietechnologie en dienstverlening. Een belangrijk deel van de 'software' van onze hersenen dateert echter van vóór het 'eerste' leven, en is toegesneden op het oplossen van problemen die zich in onze samenleving nauwelijks meer voordoen. Het is niet meer noodzakelijk in kleine groepjes drie maal per week op jacht te gaan. Ook deze matige afstemming van 'oude' en 'nieuwe' psychische mechanismen is verantwoordelijk voor het feit dat er in de moderne samenleving op het gebied van bestuur, beleid, het bouwen enz. zoveel misgaat.

GED

Wat de moderne tijd
ons brengt. Hoeveel meer impulsen moet de
peupel verwerken - selecteren, onthouden etc
dan in ieder tijd? Clubweekends naar Parijs
Jordanie of Afrika van Studenten is niet abnor-
maal. Je moet sterk in je schoenen staan
om alle verleidingen te weerstaan om de
eenzaamheid op te zoeken om meditaam
kennis op te slaan (Studeren). De koningsin
in de troonrede maakte zich zorgen over de
uitstoot van CO₂. Eerlijk gezegd ik heb er de

laatst jaren niet meer aanpandacht;
 niet genoeg kennis 'soms mischien?
 Ik krijg nog een mooi prentje uit de
 Wraat: "Pomp & glory." Zelfs het pond
 leeft af. Hare Majesteit heeft een pond-
 kleurig compleet. Pond associeert men
 met peluk, daaronder volkswijsheid:
 "Het is niet allemaal pond water blinder."

op 12000 km afstand van het Binnenhof wordt er op leven
 en dood gevochten tussen Moslims en Christenen. Jonathan Safran
 heeft de situatie getypeerd: "We have just enough religion
 to make us hate each other, but not enough to make us
 love another." Anders zijn" roept onzekerheid op; Onvoorspel-
 baarheid schept wantrouwen. Het is een spel dat de wereld speelt, hoop
 in. En Toch -- 12 T. 1912.